

84.2Poc6
K-17

ТЗЛАННН
1983г.

JULM SAJAND

Jssai Kalasnikov

Issai Kalašnikov

JULM SAJAND

Ajalooline
romaan

II

TALLINN
KIRJASTUS «EESTI RAAMAT»
1983

V 2
K 11

Originaali tiitel:
Исай Калашников
ЖЕСТОКИЙ ВЕК
Исторический роман
Москва
«Советский писатель»
1980

Tolkinud
KARL-HANTO SELMET
Illustreerinud
JÜRI PALM

К $\frac{4702010200-172}{901(15)-83}$ 246-83

- © Издательство «Советский писатель»,
1978 г.
© Tõlge eesti keelde ja illustratsioonid.
Kirjastus «Eesti Raamat»,
1983

Teine raamat

TAGAAJAJAD

Ahnuses üksteist üle trumbates
on inimesed kõik nii aplad,
end-õigustavad, teisi hukka moistavad,
ja ikka nārib kadedus neil hinge.
Kõik ihkavad kui hullumeelsed võimu.

Qu Yuan
(340—279. a. e. m. a.)

I. osa

I

Stepp oli vaikseks jäänud. Sojatrummide pöörin ei ajanud enam asemelt ules, maa ei müdise- nud enam laviinina edasisööstvate hobuste kapjade all, vilis- tavad noolepilved ei sundinud enam hobuse laka kohale kummarduma. Randaladele oli saabunud kauaoodatud rahu.

Loitsija Teb-tengri rääkis Temüdzinile, et rahu on jalule seatud taeva tahtmisel. Juba mitu aastat järjest on talved lumevaesed ja hukutavate tuiskudeta, varakevaditi pole enam esinenud kohutavat kiilasjääd — dzuudi —, suviti pouda ega liivatorme; rohi on tihe ja lopsakas, kariloomad sigivad jõud- salt ja inimestel on volipärast toitu. Mida siis nomaadil veel vaja on? Kui tal on täna köht täis ja ta teab, et ta ka homme nälga ei jää, on ta vaikne ja vagur ning tema naabernutugite poole pööratud pilgus ei sütti kadedustulukesti.

Temüdzini nukerid pidasid pulmi ja korraldasid poegade sündimise puhul pidusoominguid, kharatsud vanutasid uute jurtade tarvis vilti, nojanid lahutasid meelt küttimisega, ja